

PTUJSKI TEDNIK

Številka 34.

PTUJ, 8. SEPTEMBRA 1961

CENA 20 DIN

Letnik XIV

Glasilo Socialistične zveze delovnih ljudi
za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik«: zavod s samostojnim financiranjem

Odgovorni urednik: Anton Bauman

Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8

Telefon 136, čekovni račun pri Narodni banki Ptuj
št. 604-19-3-206

Rokopisov ne vračamo.

Tiska Mariborska tiskarna Maribor.

Celotna naročnina za tuzemstvo 1000 din, za inozemstvo
1500 din

Deklaracija beograjske konference šefov držav in vlad neblokovskih dežel

Konferenca sprejela dva dokumenta: Deklaracijo in izjavo o vojni nevarnosti ter mirovni poziv

Konferenca je bila v Beogradu od 1. do 6. septembra 1961, da bi izmenjali gledišča o mednarodnih problemih z namenom, da bi učinkoviteje prispevala k miru in varnosti v svetu ter miroljubnemu sodelovanju med narodi.

Šefi držav in vlad omenjenih dežel so se sestali v trenutku, ko se je mednarodni položaj poslabšal, ko je svetovni mir resno ogrožen. Udeleženci te konference, globoko zaskrbljeni za bodočnost miru, izražajo težnje ogromne večine ljudi v svetu ter zavedajoč se, da se v sedanjem času noben narod ali vlada ne moreta in ne smeta otestiti odgovornosti za ohranitev miru — potem ko so v atmosferi enakopravnosti, odkritosti in medsebojnega zaupanja razmislili sedanje stanje mednarodnih odnosov in teženj, ki prevladujejo v sodobnem svetu — izjavljajo naslednje:

Šefi držav in vlad neblokovskih dežel, ki so jim pred očmi krize, ki vodi k svetovnemu spopadu na prehodu od starega reda, zasnovanega na dominaciji, na novi, red, zasnovan na sodelovanju med narodi — red, ki temelji na svobodi, enakosti in družbeni pravi-

zgotovitvi, izgovinjajo z zgodovinskega prizorišča. Izbojevanji so veliki uspehi v borbi mnogih narodov za nacionalno neodvisnost in enakopravnost. Narodi Latinske Amerike se naprej dajejo vse večji prispevek k boljšanju mednarodnih odnosov. Tak razvoj se dalje izpodbuja velike družbene spre-

no vplivati na razvoj mednarodnih odnosov.

Naslanjajoč se na to in na voljo svojih narodov, vlade dežel, zastopanih na tej konferenci, odločno odklanjajo, kot malodušno in brezperspektivno tezo, da sta vojna in »hladna vojna« neizbežni, ker to nasprotuje interesom

stajata sestavni del stanja v sodobnih mednarodnih odnosih.

Zaradi vsega tega želijo šefi držav in vlad, ki niso vezane v blokih, na ta način opozoriti svetovno skupnost na sedanji položaj in na nujnost, da si vsi narodi prizadevajo, da bi našli zanesljivo pot k stabilizaciji miru.

II.

Za svet, v katerem živimo, je značilen obstoj različnih družbenih sistemov. Dežele udeležence menijo, da te razlike niso nepremostljiva ovira za utrditev miru, kolikor bodo izključili hotenje po dominaciji in vmešavanju v notranji razvoj drugih narodov in držav.

Vsak narod naj ob svojih pogojih, potrebah in možnostih rešuje probleme svojega političnega, ekonomskega, družbenega in kulturnega sistema. Razen tega vsak poskus, da bi narodom vsilili ta ali oni družbeni sistem s silo in od zunaj, neposredno ogroža svetovni mir.

Dežele udeležence menijo, da so v takih pogojih načela miroljubne koeksistence edina alternativa »hladni vojni« in možnosti splošne jedrske katastrofe. Zato morajo biti ta načela, ki vključujejo pravico narodov do samoodločbe, neodvisnosti in svobode, da sami izberejo obliko in poti ekonomskega, družbenega

ter kulturnega razvoja, edina podlaga vseh mednarodnih odnosov.

Aktivno mednarodno sodelovanje na področjih materialne in kulturne izmenjave med narodi je nujno sredstvo za okrepitev zaupanja v možnost miroljubne koeksistence držav z različnimi družbenimi sistemi.

Udeleženci konference pri tem poudarjajo, da pomeni politika koeksistence aktivni napor za odpravo zgodovinskih krivic in likvidacijo nacionalne podrejenosti ob zagotovitvi samostojnega razvoja vsakega naroda.

Dežele udeležence, ki se zavedajo, da so ideološke razlike nujni atribut razvoja človeške družbe, menijo, da se narodi in vlade morajo vzdržati vsake uporabe ideologije za »hladno vojno«.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pogled na predsedstvo konference s tajnikom Leon Matesom (na dnu slike)

vičnosti, ki menijo, da imajo dinamični procesi in oblike družbenih sprememb pogosto za posledico, oziroma pomenijo spopad med starim ustaljenim redom in novimi racionalističnimi silami, ki se krepijo v veri, da trajno mogoče doseči mir samo takrat, če to spoznanje starega in novega reda privede do sveta, iz katerega bo popolnoma izkoreninjena dominacija kolonializma, imperikalizma in neokolonializma v vseh njegovih oblikah; ki spoznavajo resnico,

da obstajajo v tem obdobju spopadov v Afriki, Aziji, Evropi in Latinski Ameriki resne nevarnosti, ki ogrožajo svetovni mir in da nj moč izključiti možnosti, da bi nasprotstvo velikih sil privedlo do svetovnega požara;

da popolna izkorenitev vzrokov spopadov pomeni izkoreninjenje kolonializma v vseh njegovih oblikah in sprejetje ter izvajanje politike miroljubne koeksistence;

da se v skladu s tem načeli v prehodnem in nemirnem obdobju lahko postavijo trdni temelji sodelovanja in bratstva med narodi, izjavljajo naslednje:

I.

Se nikoli ni vojna grozila s hujšimi posledicami človeštvu kot danes in še nikdar človeštvo ni razpolagalo z večjimi silami za odстранitev vojne kot sredstva za reševanje mednarodnih odnosov, kot v našem času.

Imperializem slabi. Kolonialni imperiji in druge oblike tujega zatiranja narodov v Aziji, Afriki in Latinski Ameriki postopoma

membe v svetu. Vse to ne pospesuje samo konca obdobja tujega zatiranja narodov, temveč postaja s tem miroljubno sodelovanje med narodi na načelih neodvisnosti in enakopravnosti, nujno za njihovo svobodo in napredek.

Dosežen je bil ogromen napredek v razvoju znanosti, tehnike in sredstev ekonomskega razvoja. Izpodbuje s takim razvojem na svetu, ogromna večina ljudi vse bolj spoznava, da vojna med narodi ni le anahronizem, temveč tudi zločin proti človeštvu. Ta zavest ljudi postaja ogromna moralna sila, ki je sposobna, bistve-

svetovnega napredka. Te vlade potrjujejo svojo neomajno vero, da je mednarodna skupnost sposobna organizirati svoje življenje brez uporabe sredstev, ki dejansko sodijo med preživel obdobja človeške zgodovine.

Toda sedanji vojni blok, ki preraščajo v vse močnejše vojaške, ekonomske in politične grupacije, po logiki in naravi svojih medsebojnih odnosov morajo povzročiti zaostrevanje mednarodnih odnošajev. »Hladna vojna« in stalna nujna nevarnost, da se spremeni v dejansko vojno, po-

Izjava o vojni nevarnosti in mirovni poziv

»Konferenca šefov držav ali vlad neblokovskih dežel je globoko zaskrbljena, ker grozi svetu resni in kritičen položaj kot še nikoli poprej z neposredno in zloslutno možnostjo spopada, ki bi se pozneje skorajda zanesljivo razvil v svetovno vojno. V tem obdobju atomskega orožja in kopičenja sredstev za množično uničevanje bi tak spopad in vojna neogibno pripeljala do pustošenj, kakršnih doslej ne pomnimo, če že ne do uničenja sveta.

2. Konferenca sodi, da je to katastrofo treba preprečiti in da je zaradi tega neodložno in nujno potrebno, da prizadete strani, posebno ZDA in ZSSR, takej ustavijo svoje vojaške

priprave in ukrepe, ki so jih storile zadnje dni, da ne stori nobenih ukrepov, ki bi utegnili otežkočati sedanji položaj ter privesti do nadaljnjega poslabšanja, da se lotijo mirnega re-

ševanja obstoječih nesoglasij med njimi, z dolžnim spoštovanjem načel Združenih narodov, in da vztrajajo pri pogajanjih vse dotlej, dokler sami in ostali narodi sveta ne uresničijo popolne razorožitve in trajnega miru.

3. Medtem ko danes odločitve, ki vodijo k vojni ali miru, zavisijo od teh vlesil, zadenejo posledice ves svet. Zato so vse države in narodi trajno zainteresirani in jim je do tega, da so stališča in postopki velikih sil takšni, da omogočajo človeštvu napredek na poti k miru in blaginji, ne pa k

usodnemu uničenju. Ker zanesljivo ve, da želijo mir, poziva konferenca predsednika ZDA in predsednika ministrskega sveta ZSSR, da čim hitreje stopita v neposredni stik, da bi odstranili nevarnost, ki grozi, in ohranili mir.

4. Konferenca izraža resno upanje, da bodo vsi narodi, ki niso tukaj zastopani, zavedajoč se skrajne resnosti položaja, poslali podobne pozive vodjem omenjenih sil ter s tem izrazili in poudarili željo in odločnost vsega človeštva, da dočaka uresničitev trajnega miru in varnosti za vse narode.

in primernem tekstu k njim lažje spomnili grozot minule vojne in novih vojni nevarnosti in bili še glasnejši v zahtevi po odpravi nevarnosti za novo vojno in novih uničevanj človeštva v spopadu med blokoma. Na predavanju, ki ga je v zvezi s konferenco v Beogradu organiziral Občinski komite ZKS Ptuj in nanj povabil predavatelja iz Ljubljane tov. Vošnjaka, so radi prišli vsi, ki so za predavanje pravočasno zvedeli. Prav tako bodo radi prišli na predavanja o vsebini in sklepih konference ljudje povsod, kjer bodo taka predavanja. Tako bi v občini Ptuj težko našli hišo, kjer ne vedo o konferenci vsaj tega, da se je med konferenco in po njej nemirno ozračje vsaj deloma pomirilo, da je torej uspeh takoj viden in občuten. Jasno je, da je v Beogradu na konferenci zastopana tretjina človeštva odločno in glasno izrazila svojo željo in zahtevo po miru, po odpravi kolonializma, po odpravi blokovskih tekmovalij v oboroževanju itd. Na vseh sejah, konferencah, zborih in drugih oblikah zbiranja ljudi v ptujski občini bodo v bodoče tudi ljudje diskutirali o vsebini govora tov. Tita in govorov drugih državnikov na konferenci, o vsebini sklepov in o odmevu konference v svetu. Vsak uspeh v duhu sklepov konference bodo z veseljem sprejeli. Tako pa ne bo samo pri nas, v naši občini, ampak po vsej naši domovini, v vseh deželah, udeleženkah konference in pri ostalih 2 milijardah človeštva, ki je za aktivno koeksistenco kot edinim izhodom za današnje reševanje sporov in vprašanj med državami z raznimi ureditvami in družbenimi sistemi.

Naš zvezni poslanec Zoran Polić je bil gost na konferenci. Ko bo prišel med volivce, jim bo rad razložil svoje vtise s konference. Na njej je bil novinar bližnjega dnevnika »Večera«, ki bo tudi žrtvovani kak dan za Ptuj za predavanje o konferenci. Tudi ptujski kino bo dobil dnevnik o konferenci, ki ga bo zavrtel dopoldne za šolo, ob popoldnevih pa za odrasle. Na vse navedene učine, s tiškom, radiom in z osebnimi stikom se bo dalje širil v naši občini duh konference v Beogradu, ki je bila upanje človeštva na odvrtitev vojne nevarnosti in ljudstva v svetu tudi ni v tem razočarala. VJ.

